

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Program uvodenja učitelja - Izrada popratnih materijala i korištenje ICT alata

<https://empowering-teachers.eu/>

The creation of this publication has been co-funded by the Erasmus+ grant program of the European Union under grant no. 626148-EPP-1-2020-2-PT-EPPKA3-PI-POLICY. This publication reflects the views only of the author. Neither the European Commission nor the project's national funding agency are responsible for the content or liable for any losses or damage resulting of the use of this publication.

© Copyright 2021 LOOP Consortium

Ovaj se dokument ne smije kopirati, reproducirati ili mijenjati u cijelosti ili djelomično u bilo koju svrhu bez pismenog dopuštenja LOOP udruge. Osim toga, mora se navesti priznanje autora dokumenta i svi primjenjivi dijelovi obavijesti o autorskim pravima.
Sva prava pridržana.

Ovaj se dokument može promijeniti bez prethodne najave.

Ovaj dokument sastavili su sljedeći članovi međunarodnog konzorcija:

Ovo djelo je licencirano pod [CC BY-NC-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

Contents

7.	Izrada popratnih materijala i korištenje ICT alata.....	4
7.1	IZRADA POPRATNIH MATERIJALA	5
7.2	KORIŠTENJE DRUGIH PRISTUPA NASTAVI UZ FRONTALNI RAD.....	7
7.3	POPIS ONLINE ALATA	18
7.4	VODIČ ZA MENTORSKU RASPRAVU.....	24
	Izvori.....	25

7. Izrada popratnih materijala i korištenje ICT alata

A. Koja je glavna ideja/cilj/svrha ovog modula?

Primjena modula **Izrada popratnih materijala i korištenje ICT alata** ima za cilj pružiti pripravnici mnoštvo korisnih materijala i pristupa koji će im pomoći u njihovoj interakciji s njihovim mentorima i učenicima te im pomoći da postanu učinkovitiji i zadovoljniji svojim radom.

B. Očekivani ishodi učenja:

- Pripravnik će se upoznat s alternativnim metodama nastave i praktičnim pristupima.
- Pripravnik i mentor će se moći koristiti predlošcima i vodičima koji će im pomoći da učinkovitije i strukturiranije komuniciraju.
- Mentor će biti spreman za pomoć pri rješavanju potencijalnih problema i za odgovaranje pitanja s kojima bi se pripravnik mogao susresti.
- Pripravnik će moći pregledati i netradicionalne pedagogije.
- Pripravnik će biti izložen različitim istraživanjima i primjerima dobre prakse koji imaju za cilj inspirirati i potaknuti njegovu praksu.
- Pripravnik i mentor će biti u mogućnosti koristiti online alate za interaktivno učenje, komunikaciju, stvaranje sadržaja itd.

C. Aktivnosti, prezentacije i drugi materijali uključeni u modul

SASTAVNICA	Ciljana publika	Vrsta izvora	Vrijeme trajanja	Područje
7.1 Izrada popratnih materijala	Pripravnik i mentor	Prezentacija, popis	45 minuta	Pedagoško/ didaktičko
7.2 Korištenje drugih pristupa nastavi uz frontalni pristup	Pripravnik i mentor	Prezentacija	90 minuta	Pedagoško/ didaktičko
7.3 Popis online alata	Pripravnik i mentor	Popis, prezentacija	45 minuta	Pedagoško/ didaktičko
7.4 Vodič za mentorsku raspravu	Mentor	Vodič	30 minuta + 90 minuta	Pedagoško/ didaktičko

1.1 Izrada popratnih materijala je prezentacija koja pomaže pripravniku pri pripremi materijala za nastavu kako bi poboljšao svoje podučavanje. Dokument je koristan prilikom samostalnog učenja, a može poslužiti i kao polazište za diskusiju s mentorom.

1.2 Korištenje drugih pristupa nastavi uz frontalni pristup donekle je opširna prezentacija koja uključuje uvod u različite pristupe podučavanju kako bi poduprla učitelje praktičnim savjetima. Neke metodologije kao što su Obrnuta učionica ili Istraživački usmjerena nastava predstavljene su opširnije, dok je također ukratko spomenuto nekoliko drugih tehnika koje se mogu lako uklopiti u bilo koji plan lekcije.

1.3 Popis online alata je popis raznih besplatnih mrežnih izvora koje učitelj može koristiti u nekoliko različitih svrha.

1.4 Vodič za raspravu mentora je mentorovo pomagalo kada se priprema za razgovor 1:1 s pripravnikom.

D. Prijedlozi za provedbu modula

Ovo je jedan od modula gdje pripravnik može izvući iz svog iskustva i aktivno doprinijeti raspravi s mentorom ili čak širim krugovima. Mentor treba poduprijeti učitelja pripravnika da se aktivnije izrazi u ovom modulu.

Temelj modula bila bi rasprava mentora i pripravnika. Mentor može koristiti 7.4 da se pripremi za ovu raspravu. Ostali elementi u modulu (7.1, 7.2 i 7.3) također mogu pružiti polazišne točke za zajedničku raspravu, dok ih također može samostalno koristiti pripravnik u kontekstu samostalnog učenja.

7.1 IZRADA POPRATNIH MATERIJALA

Kako izraditi popratne materijale

Nastavni materijali su ključni za uspjeh učenika. Naime, samo planiranje nastave ovisi o izboru nastavnih materijala. "Nastavni materijali" je generički izraz koji se koristi za opisivanje izvora koje učitelji koriste za izvođenje nastave. Nastavni materijali mogu poboljšati učenje učenika i povećati uspjeh učenika. U idealnom slučaju, nastavni materijali bit će prilagođeni kontekstu u kojem se koriste, učenicima u čijem razredu se koriste i učitelju. Nastavni materijali mogu se razlikovati po količini ili obliku, ali svima im je zajednička karakteristika da pomažu učeniku pri učenju.

U ovom dijelu ćete pronaći informacije koje će Vam pomoći tijekom razmjene dobrih primjera iz prakse s Vašim novim kolegama.

Različite vrste popratnih materijala

- *Tradicionalni izvori*
Predavanja, razgovori, zapisi, projektne rubrike, smjernice, udžbenici, priručnici, dodatna literatura, sažeci koje su izradili učitelji i učenici, radne bilježnice, dodatni materijal kao što su kartice, dijagrami itd.
- *Digitalni mediji*
Videozapisi s objašnjenjima, fotografije, prezentacije, infografike, izvještavajući videozapisi, audiosažeci, podcasti itd..
- *Otvoreni resursi*
Stručni blogovi, open-source časopisi, javne baze podataka, otvoreni tečajevi, rasprave na forumima, memeovi itd.

**LOOP - Osnaživanje nastavnika za kontinuirani osobni, profesionalni i društveni razvoj
kroz inovativne programe uvođenja**

- *Resursi za testiranje*
Standardizirani testovi, zadaci za rad u učionici, online predaje radova, kvizovi, eseji, projekti za suradnju itd.

Podrška učenicima pri učenju

Materijali za učenje su važni jer mogu značajno povećati postignuća učenika podupirući njihovo učenje. Naprimjer, radni list može pružiti učeniku priliku za vježbanje nove vještine stečene na nastavi. Ovaj proces pomaže učeniku pri učenju dopuštajući mu da samostalno istražuje znanje koje je stekao, ali i da ponovi ono naučeno. Svi materijali za učenje, bez obzira na vrstu, imaju neku funkciju u učenju učenika.

Usvajanje postojećih materijala

Dobro polazište za izradu popratnih materijala može biti prilagodba postojećih ili lako dostupnih materijala kako bi se više uklapali u Vaš način podučavanja/učenja. Korištenje postojećih materijala može uštedjeti vrijeme. Slijedi nekoliko razloga zbog kojih bi popratni materijali izraditi prilagodbom postojećih ili lako dostupnih materijala:

- Neprikladna razina materijala
- Predug ili prekratak materijal
- Prilagođavanje za specifičnu upotrebu

- Prilagođavanje stilovima učenja učenika

Struktura lekcije

Materijali za učenje također mogu pripomoći planiranju i izvođenju nastave. Osobito u nižim razredima, materijali za učenje djeluju kao vodič i za učitelja i za učenika jer nude program od iznimne vrijednosti. Na primjer, ako ste profesor jezika i podučavate nove riječi iz vokabulara svakog utorka, koristit ćete igru vokabulara da učenicima omogućite vježbu u vezi s novim riječima. Sama spoznaja da postoji takva igra koja će Vam olakšati rad osloboditi će Vas pritiska i pružiti važnu praksu (i zabavu) Vašim učenicima.

Diferencijacija nastave

Različitost načina podučavanja također je dio iskustva učenja u učionici. Materijali za učenje razlikuju se prema stilovima učenja. Diferencijacija nastave je prilagođavanje lekcija i podučavanja različitim stilovima učenja i sposobnostima unutar vaše učionice. Materijali za učenje kao što su radni listovi, upute za grupne aktivnosti, igre ili domaći zadaci omogućuju Vam izmjenu zadataka kako biste najbolje aktivirali stil učenja svakog pojedinog učenika.

Prikupljanje nastavnih materijala

Nije teško doći do nastavnog materijala. Postoji mnogo izvora za podučavanje koji mogu uvelike pomoći pri planiranju lekcija. Internet ima mnogo izvora za učitelje, od kojih je većina besplatna, što može značajno obogatiti sadržaj vašeg alata za podučavanje. Materijale možete izraditi i sami. Svaki materijal za učenje koji izradite bit će Vam prednost kada sljedeći put budete podučavali sličnu lekciju. Ulaganje vremena ili novca u dobre nastavne materijale je ulaganje u dobru nastavu. Osim toga, dijeljenje materijala za učenje s kolegama je praksa koja može poboljšati rad pripravnika i povećati broj dostupnih materijala po predmetu.

7.2 KORIŠTENJE DRUGIH PRISTUPA NASTAVI UZ FRONTALNI RAD

Svaki učitelj bi trebao biti sklon inovacijama, isprobavanju novih metoda i pristupa, te biti u tijeku s razvojem struke i općim pedagoškim napretkom. Dobar učitelj je uvijek voljan i željan naučiti nešto novo.

Veći bi izazov mogao biti nagovaranje mentora da isprobaju nešto drugo osim frontalne nastave. Vas gledamo, dragi mentore! ☑ Cijeli modul nudi sjajnu priliku i za mentora i za pripravnika da zajedno istraže stvari. U području ICT-a pripravnik sigurno ima nešto što može podijeliti s mentorom ili možda još većom publikom. Slično je i u području pedagogije, početna sveučilišna istraživanja zasigurno su se promijenila od dana kada su se mentori školovali. Ovo je iznimna prilika da se o tome raspravlja.

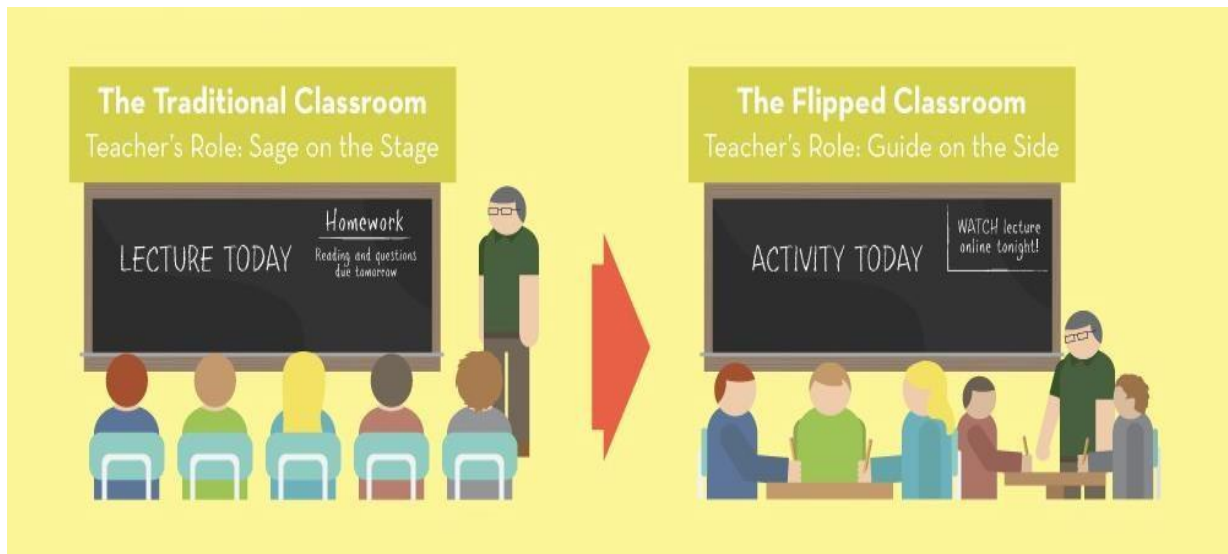
U nastavku navodimo samo nekoliko pristupa koji se danas manje ili više koriste u učionicama i često se poučavaju i na početnim učiteljskim studijima. U ovom modulu, popis se može koristiti zajedno s nekim pokazateljima kao prezentacija ili možda čak kao poziv na eksperimentiranje.

Metoda obrnute učionice

Što je metoda obrnute učionice?

Obrnuta učionica je nastavna metoda koja preokreće okruženje za učenje isporukom nastavnog sadržaja, često online, izvan učionice. Premješta aktivnosti u učionicu kako bi se povećala **aktivnost učenika** i **aktivno učenje** pa čak i one aktivnosti koje su se tradicionalno smatrale domaćom zadaćom. Abeysekera i Dawson (2015) tvrde da je obrnuta učionica 'skup pedagoških pristupa koji:

- premještaju većinu predavanja o prijenosu informacija izvan razreda
- koriste vrijeme nastave za načine učenja koje su aktivni i društveni
- zahtijevaju od učenika da završe aktivnosti prije i/ili poslije nastave kako bi u potpunosti iskoristili rad na nastavi.

Slika 8: Obrnuta učionica (izvor: Knewton "[The Flipped Classroom](#)")

Karakteristike obrnute učionice:

- Više aktivna nego pasivna metoda
- Pristup ne tvrdi da jedan način nastave odgovara svakom učeniku
- U planiranju postoji kreativnost/promišljenost
- Predavanje/materijali izvan nastave s mehanizmom za odgovornost/poticanje aktivnosti
- Primjena nastavnih materijala kroz aktivno učenje

Slika 9: Obrnut način rada (Izvor: [Flipped Classroom](#) - University of Texas Faculty Innovation Center)

Koristi obrnute učionice

Za učenike:

- Pristup učenju usmjeren na učenika
- Proučavanje novog materijala vlastitim tempom.
- Stjecanje znanja o temi prije aktivnosti u nastavi.
- Veća količina interakcije i rasprave tijekom nastave.
- Učenici dobivaju više individualne pažnje od učitelja, a on hoda u krug prateći aktivnosti u učionici

Za školu:

- Omogućuje školi da primijeni kreativnost u nastavi.
- Učenici više dolaze na nastavu pripremljeni.
- Može se posvetiti vrijeme nastave kako bi se pomoglo učenicima da postignu više razine učenja.
- Razred postaje zajednica učenja.

- Učenik može dobiti ocjenu iz aktivnosti izvan nastave te učitelj može prema potrebi prilagoditi nastavu.

Moguće zapreke prilikom primjenjivanja obrnute učionice

- Pristup tehnologiji
- Tehnički izazovi
- Pedagoški pomak
- Upravljanje vremenom
- Studentski doprinos i odgovornost
- Studentski smještaj (ADA)

Metoda obrnute učionice

Razmotrite sljedeći **tijek aktivnosti** koji želite da učenici rade u vašoj obrnutoj učionici:

PRIJE nastave → TIJEKOM nastave → POSLIJE nastave

Aktivnosti **PRIJE** i **POSLIJE nastave** općenito se ne provode u stvarnom vremenu (*asinkronizirano*).

Na primjer: PRIJE nastave učenici čitaju kratak članak i rješavaju online kviz.

Aktivnosti **TIJEKOM** nastave se provode u stvarnom vremenu (*sinkronizirano*).

Aktivnosti **PRIJE** i **POSLIJE nastave** ne moraju se provoditi u stvarnom vremenu, možete biti kreativni u osmišljavanju aktivnosti koje se mogu obaviti tijekom vremenskog okvira za učenike. Također, ove se aktivnosti mogu obaviti osobno i/ili online! U nastavku slijede primjeri osobnih i online aktivnosti prije i poslije nastave:

Osobno: prisustvujte događaju ili posjetite određeno mjesto i napišite kratki sažetak o iskustvu povezanom s temama nastave.

Online: pogledajte TedTalk video i sudjelujte u raspravi o temi videa.

PRIJE NASTAVE

Studenti se pripremaju za nastavne teme koje mogu dovesti do šireg učenja (npr. analiziranje, sintetiziranje, stvaranje, evaluacija) tijekom nastave.

Za *hibridnu/mješovitu nastavu*, razmislite o korištenju aktivnosti prije predavanja kao načinu pripreme učenika za nastavu na daljinu pomoću internetskih resursa (Zoom, Jotforms, MOOC itd.) Na taj način bi se nastava na daljinu mogla učiniti zanimljivijom jer su studenti spremniji raspravljati i podijeliti svoje mišljenje s drugima.

POSLIJE NASTAVE

Učenici mogu nastaviti svoje učenje čitanjem nekoliko stranica iz udžbenika ili sa web stranice.

Također mogu podijeliti nekoliko zaključaka sa predavanja.

Primjeri: Pročitajte odabrane stranice iz udžbenika i odgovorite na dva ponuđena rješenja domaće zadaće.

Pogledajte video s predavanja i riješite online mini-kviz

Pogledajte YouTube video ili TedTalk

Učenici predaju svoja rješenja online prije nego što prisustvuju predavanju uživo.

TIJEKOM NASTAVE

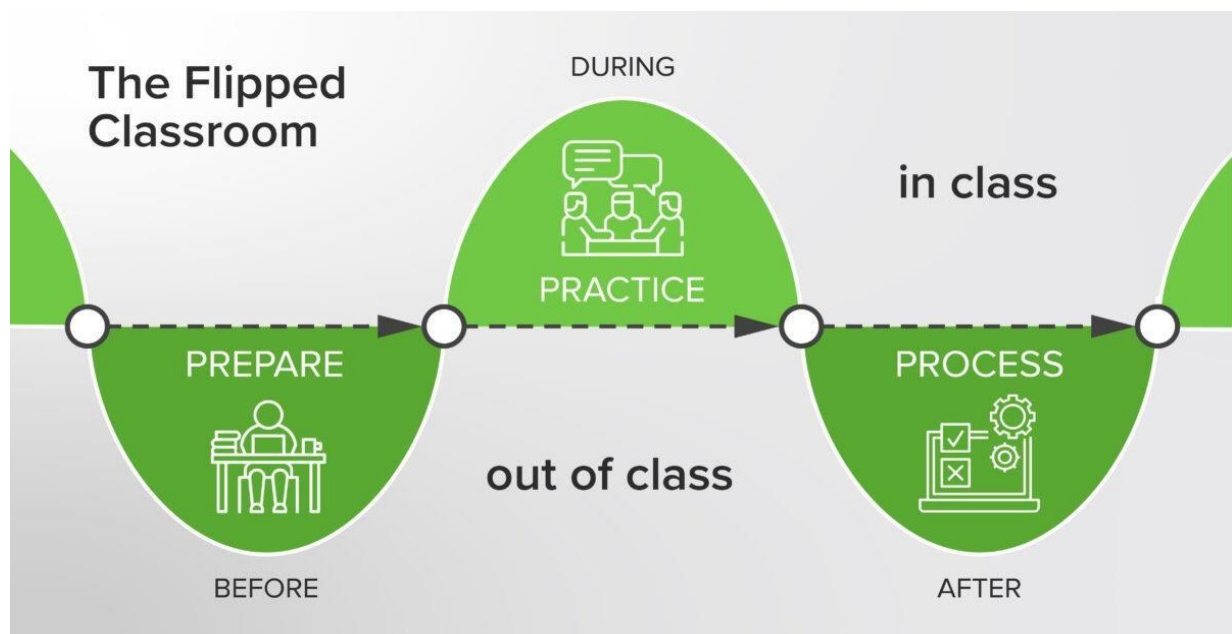
Važno je **razmotriti način izvođenja nastave** jer se TIJEKOM nastave aktivnosti provode u stvarnom vremenu (sinkronizirano). Tijekom nastave studenti mogu provesti više vremena baveći se nastavnim temama nakon što su obavili zadatke prije nastave. Iskoristite vrijeme nastave kako biste pružili prilike za dublje učenje. Ispod je nekoliko primjera na temelju načina izvođenja nastave:

Primjeri osobno izvedene nastave

- Grupne rasprave
- Razmišljanje, uparivanje, dijeljenje
- Presentacije učenika

Primjeri hibridne/mješovite i online nastave

- Online alati za istraživanje i podučavanje
- Presentacije učenika
- Grupne rasprave korištenjem Breakout Rooms u Zoomu itd.

Slika 10: Primjena obrnute učionice u medicinskom obrazovanju (izvor: Horneffer, 2020)

Istraživački usmjerena nastava

Što je istraživački usmjerena nastava?

- To je aktivan pristup učenju i podučavanju koji učenike i studente stavlja u središte procesa učenja i uključuje samousmjerenje.
- Učenici razvijaju znanje i razumijevanje znanstvenih ideja, kao i razumijevanje načina na koji znanstvenici proučavaju prirodni svijet (Anderson, 2002.).

Podrijetlo istraživački usmjerene nastave

- Osnovni elementi pristupa potječu iz antike i vidljivi su u učenju Konfucija i Sokrata (Spronken-Smith, 2007.) gdje su njihova učenja zagovarala **otkrivanje činjenica** od strane učenika, a ne puko prenošenje tih činjenica.
- Međutim, američki pedagog i filozof John Dewey (1859.-1952.) uvelike je zaslužan za promicanje "učenja kroz rad" (Dewey, 1933., 1938.).

Glavne karakteristike istraživački usmjerene nastave

- **Ispitivanje i hipoteza**
Učenici postavljaju pitanja o svijetu, prikupljaju podatke, otkrivaju i testiraju ta otkrića (de Jong, 2006.) ili postavljaju hipoteze i predviđanja o prirodnim pojmovima (Osborne et al., 2005.).
- *Usvajanje pristupa utemeljenog na dokazima*
Učenici su usredotočeni na prikupljane dokaza koje im omogućuje razvijanje i provjeru objašnjenja koja se bave znanstveno orijentiranim pitanjima (Grandy i Duschl, 2007.).
- *Sinteza i metakognicija*
Učenici sintetiziraju dobivene informacije, koristeći metakognitivne procese, kako bi formulirali objašnjenja za odgovor na znanstveno orijentirana pitanja (Grandy i Duschl, 2007.).
- *Priroda znanosti*
Učenici procjenjuju svoja objašnjenja s obzirom na ona alternativna, posebno onih koja odražavaju znanstveno zaključivanje (Grandy i Duschl, 2007.) i tvrdnje drugih.

Vrste istraživački usmjerene nastave

- **Vršnjačko, suradničko istraživačko učenje**
Cilj modela je olakšati i podržati učenike u dijalogu i raspravi oko procesa ispitivanja.
- *Učenje na temelju hipoteza*
Naglasak na procesu ispitivanja koji započinje hipotezom ili pitanjem i osmišljavanjem ili korištenjem postojećih metoda da se dokaže ispravnost ili pogrešnost.
- *Višestruki oblici predstavljanja*
Učenici imaju mogućnost vidjeti i predstaviti podatke u različitim oblicima, izvlačeći informacije iz različitih formata, razumijevajući odnose između promjena u prikazima i promjena u radnjama ili opažanjima. Na ovakav način im se pomaže da razumiju vrijednost tih različitih oblika predstavljanja. Korištenje tehnologije ovdje može imati

LOOP - Osnaživanje nastavnika za kontinuirani osobni, profesionalni i društveni razvoj kroz inovativne programe uvođenja

- dominantnu ulogu.
- *Oblikovanje*
Naglasak je na usvajanju pristupa utemeljenog na dokazima koji učeniku omogućuje korištenje oblikovanja kao dijela procesa istraživanja.

Modeli istraživački usmjerene nastave

Integracija znanja pomoću strukturiranja (SKI - Scaffolded Knowledge Integration)

Učenici organiziraju i reorganiziraju svoje ideje uz pomoć uputa, iskustva, promatranja i promišljanja (Linn & Hsi, 2000.).

Model je organiziran pomoću četiri principa:

- znanost dostupna studentima,
- promišljanje postaje vidljivo učenicima,
- pružanje socijalne podrške učenicima
- promicanje cjeloživotnog znanstvenog učenja (Williams & Linn, 2002., str. 416).

Rad zajednice na širenju znanja utemeljen na iskustvu

Utemeljeno na socijalno-konstruktivističkom pristupu:

- učenici bi trebali graditi znanje kroz kolektivno i suradničko istraživanje
- forum znanja je predstavljen kao tehnološki odgovor na potrebe za proces širenja znanja od strane zajednice kroz "diskurs izgradnje znanja".

Weinberger, Stegmann, Fischer i Mandl Model (2007)

- Dva međusobno povezana iterativna ciklusa unaprijed sastavljenih aktivnosti u kojima se na znanstvena pitanja odgovara kroz studente koji grade modele i testiraju ih: iterativni dizajn/redizajn
- (1. ciklus): razumijevanje izazova, planiranje dizajna, predstavljanje i dijeljenje plakata i galerije, konstruiranje i testiranje, analiziranje i objašnjavanje, iterativno ispitivanje i istraživanje
- (2. ciklus): razjašnjavanje pitanja, postavljanje hipoteze, dizajniranje istraživanja, provođenje istraživanja, analiziranje rezultata, predstavljanje i dijeljenje plakata rezultata.

Ovaj iterativni pristup stoga pomaže ojačati važnost hipoteze i istraživanja u istraživačkom učenju.

Učenje pomoću dizajna (LBD)

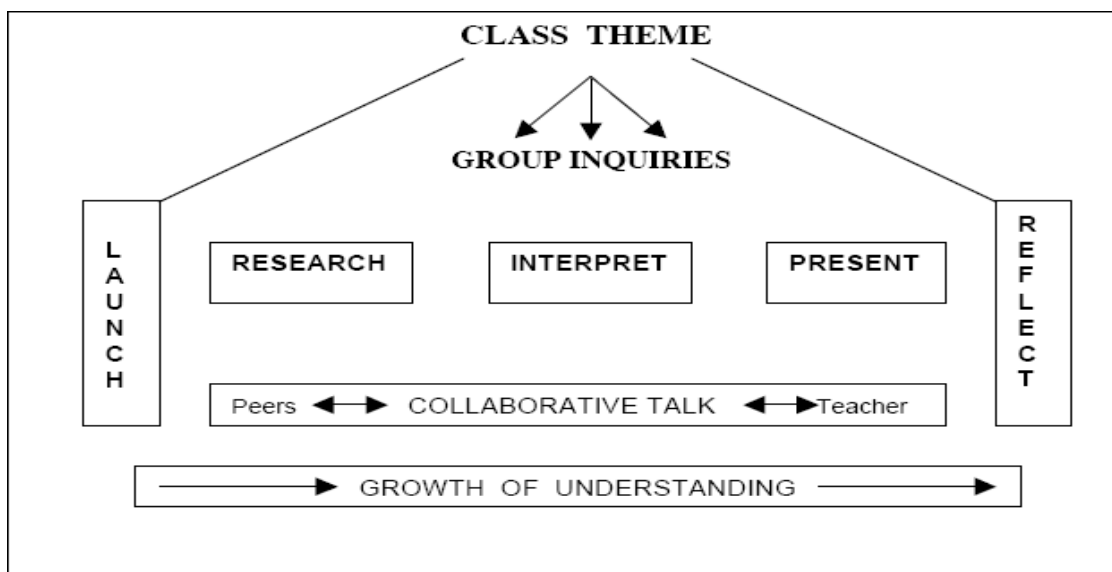
Učenje pomoću dizajna uključuje studente u dizajnerski izazov koji studenti trebaju riješiti koristeći svoje prethodno znanje pojedinačno ili u grupama.

Slika 11: LBD shema

Dijaloško ispitivanje

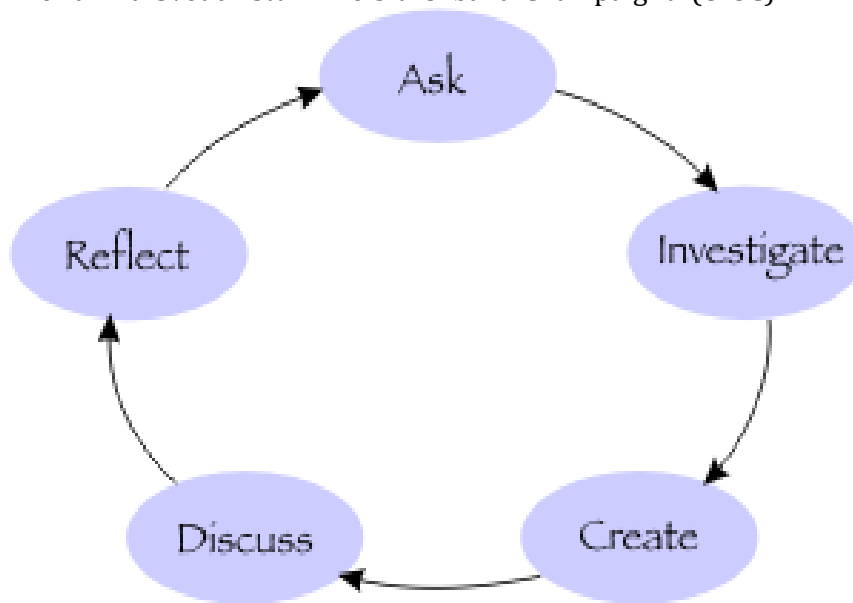
Proces ispitivanja ima tri faze ('istraživanje', 'interpretacija' i 'predstavljanje')

Slika 12: Shema dijaloškog ispitivanja

Model cikličkog ispitivanja (CIM)

Kreiran na Sveučilištu Illinois u Urbana-Champaignu (UIUC).

Slika 13: CIM shema

Ostale strategije koje možete koristiti u učionici

Mnoge strategije podučavanja funkcioniraju u svakoj učionici, bez obzira na dob učenika ili predmet. Kada učitelj kombinira učinkovite strategije podučavanja, njegovi učenici imaju više prilika za bolji doprinos u nastavi. Postoji mnogo različitih pristupa koje možete iskoristiti u svojoj učionici. Već su predstavljene dvije metode, a u nastavku će ukratko biti objašnjene neke manje tehnike koje možete koristiti da ih integrirate u svoje lekcije u manjoj mjeri. Koje će najbolje funkcionirati, ovisi o Vašim željama i stavovima Vaših učenika, kao i o vašem rasporedu.

Budite model dok podučavate

- Uključivanje demonstracije je iznimno dobro kada predstavljate novi predmet u razredu. Dok će neki učenici moći shvatiti novi koncept samo slušajući informaciju, drugi će je morati vidjeti, osobito oni koji lakše uče vizualno
- To je potrebno u praksi u određenim razredima. Na primjer, kada predajete matematiku, obično ćete morati pokazati svoj rad na ploči ili će Vaši učenici biti potpuno izgubljeni. Ovo je način putem kojeg razred može pratiti uz bolje razumijevanje.
- Neki će učenici trebati vidjeti više od jednog primjera da bi dobro razumjeli. Pobrinite se da uključite nekoliko različitih demonstracija za svaku novu lekciju, jer je

LOOP - Osnaživanje nastavnika za kontinuirani osobni, profesionalni i društveni razvoj kroz inovativne programe uvođenja

ponavljanje veliki dio pamćenja novih ideja. Kada se primijeni ova metoda, vidjet će se velika razlika u rezultatima testova učenika koji lakše uče vizualnim putem.

Radite pogreške

- Učitelji su osnovni izvor za učenike kada je riječ o učenju. Kada predstavljate svoje nastavne planove, obično pokazujete pravilan način za obavljanje stvari. Ovo je sjajan način da predstavite novi pojam, ali također želite potaknuti dublje razumijevanje.
- Sjajan način da to učinite je da namjerno napravite pogreške i zamolite razred da ih popravi. Ako ste profesor engleskog jezika, možete napisati ulomak na ploču i ispuniti ga gramatičkim pogreškama. Usmjerite svoje učenike da prepoznaju te pogreške i ispravno prepisu ulomak.
- Ova metoda od učenika zahtijeva primjenu znanja stečenog u nastavi. Također Vam daje priliku da procijenite koliko dobro svaki učenik razumije predmet.
- Nakon što svi završe zadatak, možete ga pregledati skupa s razredom. Pokažite svakom učeniku kako bi ulomak trebao biti napisan i odgovorite na sva pitanja koja se mogu pojaviti.

Timski rad

- Podjela razreda u različite timove za dovršavanje zadatka strategija je podučavanja koja čini čuda, posebno u dobnim skupinama gdje učenici inzistiraju na tome da uvijek rade sa svojim uskim krugom prijatelja. Grupni zadaci potiču timski rad i pomažu vašem razredu pr.
- Na primjer, u znanosti, možete podijeliti razred u male grupe za laboratorijske zadatke i dati svakoj osobi određeni zadatak koji mora obaviti. Jedna osoba može izvesti eksperiment, druga napisati bilješke, a netko drugi pročitati upute itd.

- Obavezno uparite učenike kojima je potrebna dodatna pomoć s onima koji bolje razumiju gradivo. Na taj način oni koji su bolji u razumijevanju predmeta mogu podijeliti svoje znanje kako bi pomogli svojim vršnjacima da ga bolje razumiju.
- Sve u svemu, grupni rad je zabavan i interaktivan način podučavanja lekcije.

Potičite učenje iz iskustva

- Najbolje lekcije često se odvijaju izvan učionice. Realnost okruženja djeci nudi novu perspektivu i može im pomoći da steknu dublje razumijevanje onoga što se događa u učionici.
- Proučavanje različitih vrsta riba u lokalnom ribnjaku izvrstan je primjer učenja iz iskustva. Započeli biste ovu lekciju u razredu, prolazeći kroz različite vrste te na koji način svaka riba doprinosi okolišu oko sebe.
- Nakon što završite lekciju, odvedite razred do lokalnog jezera. Dajte im zadatak da potraže različite vrste riba o kojima ste razgovarali u razredu. Nakon što lociraju svaku ribu, moći će promatrati uloge o kojima su učili ranije u razredu.
- Izleti poput ovog učenicima nude vrijedna iskustva iz stvarnog svijeta. Dobit će samopouzdanje i motivaciju u nastavi jer će moći vidjeti da sve što uče ima veze sa svijetom oko njih.

Pustite učenike da podučavaju

- Dopuštanje učenicima da vode nastavu zahtijeva pripremu i duboko razumijevanje nastave. Ovakav zadatak možete dodijeliti pojedinačno ili učenike podijeliti u grupe.
- Cilj ove metode je navesti učenike da pokažu znanje koje imaju i da ga podijele sa svojim kolegama. Kako bi održali kvalitetnu lekciju, morat će uložiti dodatno vrijeme kako bi bili sigurni da u potpunosti razumiju što trebaju napraviti. Ukoliko imaju problem u određenom području, bit će motivirani postavljati pitanja kako bi dobili veću ocjenu.
- Možete pomoći učenicima da se pripreme za ovaj zadatak tako što ćete ponuditi rubriku koja opisuje područja u kojima će biti ocjenjivani. Možete dati bodove na temelju duljine lekcije, pripreme i kreativnosti. Težina svakog dijela ovisit će o projektu i Vašim željama. Određeni učitelji također dopuštaju razredu da ocijeni dio zadaće te razredu podije vodič za bodovanje. Na ovaj način svaki učenik zna kako ocijeniti "učitelja".

Naglasite da je bitno upravljati ponašanjem učenika

- Upravljanje ponašanjem veliki je dio učiteljskog posla. Metode podučavanja često daju strukturu za način podučavanja razreda, ali ne i način na koji ga kontrolirati. Ako imate problema s ponašanjem učenika u razredu, programi poput [Classcraft](#) mogu Vam biti od pomoći.
- Classcraft spaja igre i pripovijedanje kako bi motivirao učenike i učinio učenje zabavnijim, a napravljen je od strane učitelja.. Jedna od njegovih brojnih značajki je mogućnost isporuke nastavnog plana i programa koji su kreirali učitelji u obliku igara i zadataka. Učenici mogu birati igru ili zadatak koji im se najviše sviđa. Ovom igrom učitelji mogu

LOOP - Osnaživanje nastavnika za kontinuirani osobni, profesionalni i društveni razvoj
kroz inovativne programe uvođenja

uskладiti ciljeve sa željenim ponašanjem u razredu. Na primjer, ako želite da učenici dobiju veće ocjene iz zadaće, možete ponuditi nagrade za iskustvo (XP) unutar igre.

- Uz XP, učenici mogu poboljšati svoj karakter i steći nova znanja i sposobnosti. Ovo potiče pozitivno ponašanje, a negativna ponašanja možete smanjiti uklanjanjem učenika iz igre ili oduzimanjem XP bodova.

7.3 POPIS ONLINE ALATA

U ovom poglavlju se nalazi popis korisnih besplatnih online alata od održavanja online nastave do razvoja i korištenja sadržaja.

Besplatni programi za izvođenje online predavanja

Zoom

Zoom je vjerojatno najpopularniji online program za održavanje sastanaka, nastave i online druženja, posebno od početka pandemije.

Zoom svojim korisnicima nudi sljedeće:

- Razgovor s cijelim razredom ili pojedinačnim učenicima
- *Breakout rooms* za odvajanje učenika u grupe za rasprave
- Dijeljenje vašeg zaslona ili dopuštanje učenicima da dijele svoj zaslon
- Ugrađena ploča s mogućnošću unošenja teksta i crtanja koju možete podijeliti sa svojim učenicima.

U besplatnoj verziji može sudjelovati do 100 sudionika, sastanci jedan na jedan su neograničeni, ali grupni sastanci imaju ograničenje od samo 40 minuta.

Google Meet

Google Meet za učitelje još je jedna popularna aplikacija za online učitelje, virtualne učitelje i sve koji vode nastavu online zbog svoje suradnje s Googleovim paketom drugih aplikacija kao što su Google učionica i Google Drive.

Google Meet nudi sljedeće besplatne opcije za svoje korisnike:

- Dijeljenje zaslona sa učenicima
- Prilagođavanje izgleda i rasporeda
- Grupna nastava u trajanju do 1 sat
- Razgovor sa učenicima u chatu
- Standardne značajke platforme za virtualne videokonferencije

Svatko s Google računom može kreirati besplatno videosastanak ili virtualni razred koji može imati do 100 sudionika i trajati do 60 minuta. Ako vodite satove podučavanja jedan na jedan, možete provesti i do 24 sata zajedno.

Gotomeeting

Gotomeeting stavlja "razred u online nastavu." Oni su konkurent nekim od većih video platformi zbog načina na koji svoje funkcije prilagođavaju učiteljima i učenicima u online nastavi.

Njihov besplatni račun obuhvaća:

- Osobne URL-ove učenika kako bi se mogli pridružiti razredu
- Momentalnu razmjenu poruka, dijeljenje datoteka i zaslona

- Snažne mobilne mogućnosti za studente
- Jednostavno sučelje s moćnim funkcijama

Nažalost, njihova besplatna verzija je dosta ograničena. Omogućiti će Vam 40-minutne tečajeve/sastanke, ali sa maksimalno 3 sudionika. Besplatan Gotomeeting bio bi savršen za sastanke s 1-3 učenika za kratke konzultacije.

Programi za aktivnost

Boom Cards

Boom Cards su interaktivne aktivnosti za samoprocjenu koje učenicima u stvarnom vremenu daju povratne informacije o njihovim odgovorima.

Način na koji funkcioniraju je sljedeći:

- Boom kartice izrađujete unaprijed ili koristite špilove koje su već izradili drugi učitelji
- Koristite besplatnu opciju brzog igranja i dobivate poveznicu za slanje studentima
- Vašim se učenicima prikazuje jedno po jedno pitanje i dobivaju povratne informacije o njihovom odgovoru u stvarnom vremenu
- Mogu se ispraviti ili jednostavno odbaciti karticu
- Također možete promijeniti standardni proces podučavanja s Boom karticama i dodijeliti određene kartice samo određenim učenicima

Opciju brze igre možete koristiti samo s besplatnom verzijom i nećete moći pratiti napredak učenika, ali ju možete nadograditi u bilo kojem trenutku odlučujući se za neki od ponuđenih cjenovnih paketa.

Nearpod

Nearpod omogućuje učiteljima da svaku lekciju učine interaktivnom. Pomoću Nearpoda imaju mogućnost da dosadne radne listove učine zabavnima i privlačnima najčešće uključujući videozapise i druge interaktivne sadržaje u svoju lekciju.

Način kreiranja lekcije pomoću Nearpoda uključuje:

- Stvaranje besplatnog korisničkog računa.
- Pregledavanje brojnih Nearpodovih lekcija u Nearpod Library ili izrađivanje vlastite.

- Nakon izrade vlastite lekcije, samo dodajete slajdove kao što biste to učinili u bilo kojem programu za pravljenje prezentacija.
- Razlika je u tome što umjesto samo dodavanja teksta ili slika (što još uvijek možete), Nearpod ima mnogo drugih zabavnih opcija kao što su kvizovi, ankete i igre koje ga čine zabavnim.
- Svojim učenicima dajete kod za ulazak u program i spremni ste za polazak.

Razlika između besplatne i plaćene verzije Nearpoda je količina prostora za pohranu koju dobivate i broj učenika koji se mogu pridružiti odjednom.

Google Classroom

Google Classroom je besplatni tehnološki alat koji Vam omogućuje da stvorite online učionicu, pozovete svoje učenike i dodjeljujete im domaću zadaću. Također možete razgovarati o zadacima sa svojim učenicima online i pratiti njihov napredak.

Online alati za vrednovanje

Quizlet

Quizlet je besplatan alat koji pomaže učiteljima u stvaranju aktivnosti za učenike, poput kartica, materijala za učenje i interaktivnih kviz igara. Quizlet se može koristiti u bilo kojem razredu te je pogodan za bilo koju dob. Učenicima se svuđa to što se Quizlet temelji na igrama. Vi im pomažete da se pripreme za ocjenjivanje, a oni toga nisu ni svjesni.

Funkcionira na sljedeći način:

- Vi, kao učitelj, kreirate materijale za učenje za svoje učenike.
- Materijali za učenje mogu se koristiti za ponavljanje ili mogu biti u obliku kviza koji pomaže učenicima da pregledaju vlastiti test.
- Učenik se može prijaviti i odabrati odgovarajući materijale za učenje, kreiran od strane nastavnika ili drugih.

Quizlet omogućuje nastavniku da:

- Razlikovanje podučavanja s aktivnostima koje kreira
- Podučavanje vještinama suradnje jer učenici trebaju raditi zajedno
- Pomoć u pripremi učenika za ocjenjivanje i testove

Kahoot

Kahoot! je platforma za učenje temeljena na igrama. U samo nekoliko minuta učitelji mogu kreirati i podijeliti igre za učenje ili kvizove sa svojim učenicima. Nakon izrade Kahoot kviza ili igre, dijeli se pristupni kod sa učenicima koji im omogućuje prijavu i pridruživanje igrici.

Učitelji mogu kreirati vlastite igre za ocjenjivanje ili koristiti unaprijed pripremljene lekcije drugih učitelja u biblioteci Kahoot.

Koraci za kreiranje kviza ili igre u vašoj virtualnoj ili online učionici:

- Kreiranje – možete dizajnirati vlastiti Kahoot sa slikama i dijagramima kako biste svoja pitanja učinili privlačnijim ali i pomogli učenicima koji igraju
- Igranje – nakon što je Kahoot kreiran, nastavnici dijele jedinstveni kod sa svojim učenicima koji se mogu pridružiti preko svojih uređaja gdje god se nalazili. Najbolje je igrati uživo u grupnom okruženju, bilo u učionici ili u virtualnoj učionici. Međutim, učitelji također mogu poslati izazove koje igrači ispunjavaju vlastitim tempom (npr.: domaća zadaća ili učenje na daljinu)
- Dijeljenje – Kahoot se može dijeliti sa širom Kahoot zajednicom što drugima omogućuje pristup Vašim Kahootsima

Edpuzzle

Uz pomoć Edpuzzle-a možete kreirati interaktivne video lekcije s ugrađenim audio bilješkama, ocjenama i kvizovima. Njegov analitički alat omogućuje Vam da pratite na koji način učenici gledaju vaše videozapise i razumiju li sadržaj.

Freeonlinesurveys

Freeonlinesurveys je iznimno pogodan za izradu online testova, anketa i obrazaca. Možete kreirati kvizove pomoću *drag and drop* graditelja i 22 pitanja koja se odnose na vrstu i područje. Nakon kreiranja slijedi njihova podjela učenicima i članovima osoblja i analiziranje odgovora pomoću alata za prikupljanje podataka izravno s Vaših mobilnih uređaja.

Dizajniranje i kreiranje sadržaja

Canva

Canva je besplatan alat, iako ima vrhunske elemente koje možete platiti i koji Vam omogućuju stvaranje gotovo svega za vašu učionicu. Možete stvarati i dizajnirati sve vrste sadržaja koristeći njihov besplatni račun koji se može koristiti s Vašim učenicima u vašoj virtualnoj učionici ili normalnoj učionici.

Canva učiteljima omogućuje stvaranje:

- Radnih listova
- Nastavnih planova
- Prezentacija
- Plakata
- Virtualnih pozadina (za Zoom, itd.)
- Dokumenta
- Nastavnih sažetaka
- Infografike i slično

Google Slides

Google Slides, je još jedan besplatan alat koji više ograničava od Canve. Jednostavan je za korištenje te ga učitelji koriste za izradu lekcija, prezentacija i sadržaja za svoju učionicu. Kao dio Google paketa, aplikacija Google Slides djeluje kao alat utemeljen na webu a sličan aplikacijama kao što su PowerPoint ili Keynote. S besplatnim Google računom imate pristup Google slajdovima i možete stvarati neograničen broj prezentacija koje ćete koristiti u svojoj učionici.

Jednostavno idite na Google Drive i napravite novu Google Slide prezentaciju. Možete birati između njihovih unaprijed izrađenih predložaka ili izrade vlastitih.

Nakon što napravite predložak za prezentaciju možete dodati:

- Slike
  - Tekst
  - Zvuk
  - Video zapis
  - Oblike
-
- Tablice
  - Grafikone
  - Dijagrame

Možete prilagoditi boju, font i sve normalne značajke prezentacijskog programa.

Budući da je dio paketa Google Apps, učenicima možete dati da kreiraju vlastite prezentacije zajedno ili pojedinačno. Google Slides se također mogu dijeliti s drugima uz jednostavnu upotrebu ili ih možete preuzeti kao PDF datoteke.

Izvori sadržaja za učitelje

Ted-Ed

Ted-Ed je društvena mreža koja omogućuje izradu edukativnih lekcija. Možete kreirati lekciju oko video sadržaja i izraditi zadatke kako biste procijenili koliko dobro učenici razumiju gradivo. Također možete koristiti gotove videozapise iz posebno odabranog odjeljka "TED-Ed Originals" koji sadrži lekcije koje su izradili učitelji diljem svijeta.

YouTube Teachers

YouTube Teachers je YouTube kanal koji Vam omogućuje iskorištavanje edukativnih videozapisa kako biste nadahnuli i angažirali svoje učenike. Sadrži više od 400 popisa za reprodukciju koje su izradile vodeće organizacije i stručnjaci iz industrije kao što su Khan Academy, Ted-Ed i PBS.

Youtube Edu

YouTube Edu je još jedan obrazovni YouTube kanal koji nudi opsežne popise za reprodukciju o raznim temama, od fizike i kemije do snimanja filmova i javnog nastupa.

Kahn Academy

Kahn Academy je neprofitna obrazovna organizacija koja stvara set online alata koji pomažu u obrazovanju učenika. Sadrži kratke lekcije u obliku videozapisa, a njihova web stranica također uključuje dopunske vježbe i materijale za učitelje. Kreirali su više od 8000 video lekcija koje podučavaju širok spektar predmeta, izvorno se fokusirajući na matematiku i prirodne znanosti. Svi su resursi besplatni korisnicima web stranice i aplikacije.

Ted Talks

Ted Talks su videozapisi stručnjaka i inženjera o znanosti, tehnologiji, poslovanju i obrazovanju s titlovima na više od 100 jezika. Možete uključiti Ted Talks u svoje lekcije kako biste potaknuli kreativnost i inovativnost kod svojih učenika.

Google Books

Google Books je aplikacija tvrtke Google Inc. koja omogućuje pristup neograničenom broju knjiga i časopisa koje je Google skenirao, pretvorio u tekst i pohranio u svojoj digitalnoj bazi podataka. Možete spremiti, označiti ili preuzeti knjige koje se odnose na pojmove koje želite podučavati u razredu.

7.4 VODIČ ZA MENTORSKU RASPRAVU

Važno je odvojiti malo vremena za raspravu o pitanjima koja se tiču teme ovog modula u smislu relevantnog lokalnog konteksta pripravnika.

Ova bi rasprava mogla biti *ad hoc* refleksija nakon određene lekcije ili strukturirana i planirana rasprava. Za *ad hoc* procjenu korištenja ICT alata, popis pitanja navedenih u nastavku može poslužiti kao podloga:

- Koje ICT alate sam danas koristio?
- Je li korištenje ICT alata bilo korisno?
- Kako je ICT rad integriran u normalno odvijanje nastave?
- Koje vještine su mi potrebne za uspješno korištenje ICT alata?
- Kako sam osigurao da svi učenici imaju pristup ICT alatima?
- Kakvi su bili ishodi učenja za učenike koji su imali pristup ICT alatima?
- Koje su mogućnosti ocjenjivanja postojale?
- Kako ovo iskustvo pridonosi mom razumijevanju podučavanja ICT rada u razvoju pismenosti?
- Što ću raditi sljedeći put?
- Kako ću poboljšati svoj pristup u sljedećoj lekciji?
- Koji su mi drugi ICT alati potrebni za poboljšanje integracije tehnologije u školu?

U planiranoj raspravi mentor bi se trebao pobrinuti da pripravniku predstavi školski kontekst. Ovim modulom bi trebalo motivirati pripravnika da aktivnije dijeli svoje mišljenje, znanje i iskustvo.

Moguća struktura rasprave je sljedeća:

1. Opremljenost škole (prostorije, oprema, programi) u pogledu dostupnosti ICT alata i zajedničkih dogovora i prakse korištenja. (20 minuta)
2. Povratna informacija pripravnika o postojećem stanju. Što bi bilo najkorisnije za dodati? Koje je njegovo prethodno iskustvo, iskustvo početne učiteljske prakse? (20 minuta)
3. Neki od alata koje koristi pripravnik su? Može li nešto naučiti praktično i pokazati kako to koristi? Jesu li neki od alata predloženi u modulu uporabe ili dodatna

- vrijednost programu uvođenja u posao? (30 minuta)
4. Zajedničko razmišljanje o prednostima i problemima korištenja ICT-a.
(20 minuta)

Izvori

Allen, D. W. 1967. Microteaching. A description. San Francisco: Stanford University Press

Antoniou, Alexander-Stamatios, Fotini Polychroni in A. N. Vlachakis. 2006. Gender and age differences in occupational stress and professional burnout between primary and high-school teachers in Greece. *Journal of Managerial Psychology* 21, nr. 7:682–690.

Aversano, N., Di Carlo, F., Sannino, G., Tartaglia Polcini, P., & Lombardi, R. 2020. Corporate social responsibility, stakeholder engagement, and universities: New evidence from the Italian scenario. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 27(4), 1892-1899.

Azman, N. 2012. Choosing teaching as a career: Perspectives of male and female Malaysian student teachers in training. *European Journal of Teacher Education*, 36(1), 113-130.

Barnett, B. G., Matthews, R. J., & O'Mahony, G. R. 2004. *Reflective practice: The cornerstone for school improvement*. Hawker Brownlow Education.

Bergland, Cristopher. 2021. Cortisol: Why the "Stress Hormone" Is Public Enemy No. 1. <https://www.psychologytoday.com/us/blog/the-athletes-way/201301/cortisol-why-the-stress-hormone-is-public-enemy-no-1> (15. 11. 2021).

Bruinsma, M., & Jansen, E. P. 2010. Is the motivation to become a teacher related to pre-service teachers' intentions to remain in the profession?. *European journal of teacher education*, 33(2), 185- 200.

CHAMPS, A Proactive & Positive Approach to Classroom Management, 2009 Pacific Northwest Publishing

Chan, David W. 2003. Hardiness and its role in the stress–burnout relationship among prospective Chinese teachers in Hong Kong. *Teaching and Teacher Education* 19, št. 4:381–395.

Chang-Mei. 2009. An Appraisal Perspective of Teacher Burnout: Examining the Emotional Work of Teachers. *Educational Psychology Review* 21, 193–218.

Chung, I. F., & Yi-Cheng, H. 2012. Still seeking for an "Iron Bowl"? Pre-service teachers' journeys of career choice in Taiwan. *Asia-*

Pacific Education Researcher (De La Salle University Manila),
21(2), 315- 324.

Cohen, Y., & Kedar, S. 2011. Teacher–student relationships: Two
case studies. In *The Oxford handbook of cuneiform culture*.

Cross, M., & Ndofirepi, E. 2015. On becoming and remaining a
teacher: Rethinking strategies for developing teacher professional
identity in South Africa. *Research Papers in Education*, 30(1), 95-
113.

Davidson Richard J., Jon Kabat-Zinn, Jessica Schumacher, Melissa
Rosenkranz, Daniel Muller, Saki F. Santorelli, Ferris Urbanowski,
Anne Harrington, Katherine Bonus in John F. Sheriden. 2003.
Alterations in Brain and Immune Function Product by Mindfulness
Meditation. *Psychosomatic Medicine* 65, št.
4:564–570.

Davidson, Richard J. In Antonie Lutz. 2008. *Buddhas Brain:
Neuroplasticity and Meditation*. *IEEE Signal Processing Magazine*
25, št. 1:176–184.

Department of Education and Training, *A Teacher's Guide to
Effective Mentoring*, State of Victoria, 2014
[https://education.nt.gov.au/
data/assets/pdf_file/0011/427583/2017_teachers_guide_to_effective_
exp erienced_teaching.pdf](https://education.nt.gov.au/data/assets/pdf_file/0011/427583/2017_teachers_guide_to_effective_experienced_teaching.pdf)

Dormann, Christian in Dieter Zapf. 2004. Customer-Related Social
Stressors and Burnout. *Journal of Occupational Health Psychology*
9, št. 1:61–82.

Eileen Mooney Cambria, “A Study of the Qualities of Effective
Mentor Teachers”, Seton Hall University, (2006)
<https://core.ac.uk/download/pdf/151532214.pdf>

Elkin, Allen. 2013. *Stress Management For Dummies*. Hoboken: Wiley.

Epel, Elissa, Jennifer Daubenmier, Judith M. Moskowitz, Susan
Folkmann in Elizabeth Blackburn. 2009. Can Meditation Slow Rate
of Cellular Aging? *Cognitive Stress, Mindfulness, and Telomeres*.
Annals of the New York Academy of Science 1172, št. 1:34–53.

Fink, D.L. 2003. *A Self-Directed Guide to Designing Courses for Significant
Learning*.

Fiorilli, C., P. Gabola, A. Pepe, N. Meylan, D. Curchod-Ruedi, O.
Albanese in A. A. Doudin. 2015. The effect of teachers' emotional
intensity and social support on burnout syndrome. A comparison
between Italy and Switzerland. *European Review of Applied
Psychology* 65, št. 6:275–283.

Flett, Gordon L., Paul L. Hewitt in C. Jahyne Hallett. 1995.
Perfectionism and Job Stress in Teachers. *Canadian Journal of
School Psychology* 11, št. 1:32–42.

Flores, M. A., & Niklasson, L. 2014. Why do student teachers enrol for a teaching degree? A study of teacher recruitment in Portugal and Sweden. *Journal of Education for Teaching*, 40(4), 328-343.

Freixa, M. 2017. Professorat novell: competències docents a l'inici de l'exercici professional [Beginning teachers: teaching competencies at the beginning of the professional practice]. Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya.

Friedman, Iscaac A. 2000. Burnout in teachers: Shattered dreams of impeccable professional performance. *Journal of Organizational Behavior* 10, št. 2:179–188.

Gayle Furlow, "How to be an exceptional experienced teacher teacher", teacherready, June 28, 2019
<https://www.teacherready.org/exceptional-experienced-teacher-teachers/>

Gilchrist, Lauren. 2019. "Teaching our Teachers: The Value of Teacher Mentorship", Skyward,
<https://www.skyward.com/discover/blog/skyward-blogs/skyward-executive-blog/september-2019/teaching-our-teachers-the-value-of-teacher-experienced-teachers>

Gonser, Sarah. 2022 "The Qualities of Exceptional Mentor Teachers", Edutopia,
<https://www.edutopia.org/article/qualities-exceptional-experienced-teacher-teachers>

Gore, J., Holmes, K., Smith, M., & Fray, L. 2015. Investigating the factors that influence the choice of teaching as a first career. A Report commissioned by the Queensland College of Teachers. Australia: University of Newcastle.

Hölzel, Britta K., James Carmody, Mark Vangel, Christina Congleton, Sitta M. Yerramsetti, Tim Gard in Sara W. Lazar. 2011. Mindfulness practice leads to increases in regional brain gray matter density. *Psychiatry Research: Neuroimaging* 191, št. 1:36–43.

Horneffer, P. 2020. Implementing a Flipped Classroom in Medical Education.

Ingersoll, R. M., Merrill, E., Stuckey, D. I Collins, G. 2018. Seven trends: The transformation of the teaching force. Consortium for Policy Research in Education, University of Pennsylvania.

Isidori, E. 2003. La formazione degli insegnanti principianti. Problemi e strategie. Perugia: Morlacchi Editore

Jennings, P. A., & Greenberg, M. T. 2009. The prosocial classroom: Teacher social and emotional competence in relation to student and classroom outcomes. *Review of Educational Research*,79(1), 491-525

Johari, J., Yean Tan, F. And Tjik Zulkarnain, Z.I. 2018. "Autonomy, workload, work-life balance and job performance among teachers",

International Journal of Educational Management, Vol. 32 No. 1,
pp.
107-120. <https://doi.org/10.1108/IJEM-10-2016-0226>

Jugović, I., Marušić, I., Pavin Ivanec, T., & Vizek Vidović, V. 2012.
Motivation and personality of preservice teachers in Croatia. *Asia-
Pacific Journal of Teacher Education*, 40(3), 271-287.

Jungert, T., Alm, F., & Thornberg, R. 2014. Motives for becoming a
teacher and their relations to academic engagement and dropout
among student teachers. *Journal of Education for Teaching*, 40(2),
173- 185.

Kabat-Zinn, John, Ann O. Massion, Jean Kristelle, Linda Gay
Peterson, Kenneth E. Fletcher, Lori Pbert, William R. Lenderking in
Saki F. Santrorelli. 1992. Effectiveness of a meditation-based stress
reduction program in the treatment of anxiety disorders. *The
American Journal of Psychiatry* 149, št. 7:936–943.

Kinman, Gail, Siobhan Wray in Calista Strange. Emotional labour,
burnout and job satisfaction in UK teachers: the role of workplace
social support. *Educational Psychology* 31, št. 7:843–856.

Klassen, R. M., Al-Dhafri, S., Hannok, W., & Betts, S. M. 2011.
Investigating pre-service teacher motivation across cultures using
the Teachers' Ten Statements Test. *Teaching and Teacher
Education*, 27(3), 579-588.

König, J., & Rothland, M. 2012. Motivations for choosing
teaching as a career: Effects on general pedagogical
knowledge during initial teacher education. *Asia-Pacific
Journal of Teacher Education*, 40(3), 289-315.

Koopsen Cyndie in Caroline Young. 2009. Integrative
Health: a holistic approach for health professionals.
Sudbury, MA: Jones and Bartlett.

Korthagen Fred, A. J. In Angelo Vasalos. 2010. Going to the Core:
Deepening Reflection by Connecting the Person to the Profession.
V: Handbook of reflection and reflective inquiry, 529–552. Ur. Nona
Lyons. New York: Springer.

Križaj, Robert. 2019. Čuječnost. Trening za obvladovanje
stresa in polno prisotnost v življenju. Ljubljana: Mladinska
knjiga.

Kyriacou, C., & Coulthard, M. 2000. Undergraduates' views of
teaching as a career choice. *Journal of education for Teaching*,
26(2), 117-126.

Kyriacou, C., & Kobori, M. 1998. Motivation to learn and teach
English in Slovenia. *Educational studies*, 24(3), 345-351.

Kyriacou, C., Hultgren, Å., & Stephens, P. 1999. Student teachers'
motivation to become a secondary school teacher in England and
Norway. *Teacher Development*, 3(3), 373-381.

Lai, K. C., Chan, K. W., Ko, K. W., & So, K. S. 2005. Teaching as a career: A perspective from Hong Kong senior secondary students. *Journal of Education for Teaching*, 31(3), 153-168.

Leddy, Susan Kum. 2006. *Integrative health promotion: conceptual bases for nursing practice*. Sudbury, MA: Jones and Bartlett.

Levy, David. M., Jacob O. Wobbrock, Alfred W. Kaszniak in Marilyn Ostergen. 2021. Initial results from a study of the effects of meditation on multitasking performance, *Proceeding of the 2011 annual conference extended abstracts on Human factors in computing systems – CHI EA 11*, <https://doi.org/10.1145/1979742.1979862> (15. 11. 2021).

Lovett, S. 2007. "Teachers of promise": Is teaching their first career choice. *New Zealand Annual Review of Education*, 16, 29-53.

Manuel, J., & Hughes, J. 2006. 'It has always been my dream': Exploring pre-service teachers' motivations for choosing to teach. *Teacher Development*, 10(1), 5-24.

Marín, A., Martín, M i Riera, J. 2019. Reptes de l'educació a Catalunya. *Anuari 2018. De la formació inicial a la professió docent: la inducció a la docència [Challenges of education in Catalonia. Yearbook 2018. From the initial training of the teaching profession: induction into teaching]*. Fundació Jaume Bofill i Bonal·letra Alcompàs.

Maslach, Christina, Wilmar B. Schaufeli in Michael P. Leiter. 2001. Job burnout. *Annual Review of Psychology* 52, 397–422.

Mccormick, M. P., & O'Connor, E. E. 2014. Teacher-child relationship quality and academic achievement in elementary school: Does gender matter? *Journal of Educational Psychology*. Advanced online publication.

Mcgonigal, Kelly. 2015. *The Upside of Stress. Why Stress Is Good for You, and How to Get Good at It*. London: Ebury Publishing.

Mckenzie, P., Santiago, P., Sliwka, P., & Hiroyuki, H. 2005. *Teachers matter: Attracting, developing and retaining effective teachers*. Paris, France: OECD.

Mckenzie, P., Weldon, P. R., Rowley, G., Murphy, M., & mcmillan, J. 2014. *Staff in Australia's Schools 2013: Main report on the survey*. Retrieved from http://research.acer.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?Article=1021&context=tl_l_misc

Mentoring Guide: a guide for experienced teachers. 2003. Center for Health Leadership & Practice, Public Health Institute, for the State Health Principals Executive Mentoring and Consultation Program of the State Health Leadership Initiative (SHLI).

Middleton, Kate. 2009. *Stress. How to de-Stress Without Doing Less*. Oxford: Lion Hudson.

Mojsa-Kaja, Justyna, Kristana Golonka in Tadeusz Marek. 2015. Job burnout and engagement among teachers : worklife areas and personality traits as predictors of relationships with work. *International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health* 28, št. 1:102–119.

Müller, K., Alliaata, R., & Benninghoff, F. 2009. Attracting and retaining teachers: A question of motivation. *Educational Management Administration & Leadership*, 37(5), 574-599.

Nesje, K., Brandmo, C., & Berger, J. L. 2018. Motivation to become a teacher: A Norwegian validation of the factors influencing teaching choice scale. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 62(6), 813-831.

OECD. 2018. *Education Policy Outlook 2018: Putting Student Learning at the Centre*. OECD Publishing.

OECD. 2018. *Effective Teacher Policies: Insights from PISA*. OECD Publishing.

Olsen, B. 2008. How reasons for entry into the profession illuminate teacher identity development. *Teacher Education Quarterly*, 23-40.

Pace, Thaddeus W. W., Lobsang Tezin Negi, Daniel D. Adame, Steven P. Cole, Teresa I. Sivill, Thimoty D. Brown, Michael J. Issa in Charles L. Raison. 2009. Effect of compassion meditation on neuroendocrine, innate immune and behavioral responses to psychosocial stress. *Psychoneuroendocrinology* 34, št. 1:87–98.

Pedersen, Traci. 2021. Meditation's Effects on Emotion Shown to Persist, <https://psychcentral.com/news/2013/06/23/meditations-effects-on-emotion-shown-to-persist#1> (15. 11. 2021).

Pedone, F., & Ferrara, G. 2014. La formazione iniziale degli insegnanti attraverso la pratica del microteaching. *Italian Journal of Educational Research*, (13), 85-98.

Perry, M., Corpuz, G. M., Higbee, B., Jaffe, C., & Kanga, D. 2019. Promising Practices in Local Stakeholder Engagement in School Governance. *Policy Analysis for California Education, PACE*.

Pianta, R. 2001. *Student–Teacher Relationship Scale–Short Form*. Lutz, FL: Psychological Assessment Resources, Inc

Pšeničny, Andreja. 2008. Prepoznavanje in preprečevanje izgorelosti. Didakta. Spletni vir: https://www.burnout.si/uploads/clanki/izgorelost%20poljudni/08_11didak%20izgorelost.pdf (pridobljeno 28.

1. 2022).

Raymond, Larissa, Jill Flack & Peter Burrows. 2016. "A Reflective Guide to Mentoring and being a teacher-experienced teacher", Early Childhood & School Education Group, Department of Education and Training (DET), Victoria, <https://www.education.vic.gov.au/Documents/school/teachers/profdev/Reflectiveguidetoexperiencedteacheringschools.pdf>

Richardson, P. W., & Watt, H. M. 2006. Who chooses teaching and why? Profiling characteristics and motivations across three Australian universities. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 34(1), 27- 56.

Rimm-Kaufman, S. 2015. Improving students' relationships with teachers. American Psychological Association. <https://www.apa.org/education-career/k12/relationships>

Roness, D. 2011. Still motivated? The motivation for teaching during the second year in the profession. *Teaching and Teacher Education*, 27(3), 628-638.

Roness, D., & Smith, K. 2010. Stability in motivation during teacher education. *Journal of Education for Teaching*, 36(2), 169-185.

Schaufeli, Wilmar B. In Dirk Enzmann. 1998. *The Burnout Companion to Study and Practice: A Critical Analysis*. Philadelphia, PA: Taylor and Francis, Ltd.

Spector, N. 2017. This is your brain on prayer and meditation. <https://www.nbcnews.com/better/health/your-brain-prayer-meditation-ncna812376> (13. 11. 2021).

Spittle, M., Jackson, K., & Casey, M. 2009. Applying self-determination theory to understand the motivation for becoming a physical education teacher. *Teaching and Teacher Education*, 25(1), 190- 197.

Struyven, K., Jacobs, K., & Dochy, F. 2013. Why do they want to teach? The multiple reasons of different groups of students for undertaking teacher education. *European Journal of Psychology of Education*, 28(3), 1007-1022.

Sugai & Colvin. 2004. *Self-Assessment of Classroom Management*. Adapted by Sandy Washburn

Talbert, R. 2021. Flipped Learning Can Be a Key to Transforming Teaching and Learning Post- Pandemic. EdSurge.

Vieten, Cassandra. 2011. Mindfulness for Moms: The Basics. <https://www.psychologytoday.com/us/blog/consciousness-matters/201105/mindfulness-moms-the-basics> (15. 11. 2021).

Walker, Matthew. 2017. *Why We Sleep: Unlocking the Power of Sleep and Dreams*. New York: Scribner.

Washburn, Sandy. 2010. Center on Education and Lifelong Learning, Classroom Management Self- Assessment.

Watson, David in Brock Hubbard. 1996. Adaptational Style and Dispositional Structure: Coping in the Context of the Five-Factor Model. *Journal of Personality* 64, št. 4:737–774.

Watt, H. M. G., Richardson, P. W., Klusmann, U., Kunter, M., Beyer, B., Trautwein, U., & Baumert, J. 2012. Motivations for choosing teaching as a career: An international comparison using the FIT-Choice scale. *Teaching and Teacher Education*, 28(6), 791-805. Doi:10.1016/j.tate.2012.03.003

Watt, H. M., & Richardson, P. W. 2007. Motivational factors influencing teaching as a career choice: Development and validation of the FIT-Choice scale. *The Journal of experimental education*, 75(3), 167- 202.

Watt, H. M., & Richardson, P. W. 2012. An introduction to teaching motivations in different countries: Comparisons using the FIT-Choice scale. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 40(3), 185-197.

Xia, Lulu, Hongyi Kang, Qiwu Xu, Michael J. Chen, Yonghong Liao, Meenakshisundaram Thiyagarajan, John O'Donnell, Daniel J. Christensen, Charles Nicholson, Jeffrey Iliff, Takahiro Takano, Rashid Deane in Maiken. Nedergaar. 2014. Sleep drives metabolite clearance from the adult brain. *Science* 342, št. 6156:373–377.

Yüce, K., Şahin, E., Koçer, Ö., & Kana, F. 2013. Motivations for choosing teaching as a career: A perspective of pre-service teachers from a Turkish context. *Asia Pacific Education Review*, 14(3), 295- 306.

Svim elektroničkim izvorima bilo je pristupljeno u listopadu 2022.